

Ympäristöviranomaisen lausuma Korkeimmalle hallinto-oikeudelle / Korkein hallinto-oikeus diaarinumero 3716/2025

Lupajaosto 01.04.2026 § 20
46/11.01.00/2024

Valmistelu ja lisätiedot ympäristönsuojelusihteri Kirsi Liukkonen-Hämäläinen, puh. 040-5216733, kirsi.liukkonen-hamalainen@orimattila.fi

Taustaa

Orimattilan ympäristövaliokunta myönsi Teriaho Arto Toiminimelle 15.11.2024 (päätös annettu 22.11.2024) yhdistetyn maa-aines- ja ympäristöluvan aloittamislupineen kiinteistöille 560-406-3-8 ja 560-406-4-17, Luhtikylä, Orimattila. Ympäristövaliokunnan päätöksestä valitettiin Vaasan hallinto-oikeuteen. Vaasan hallinto-oikeus teki valituksen johdosta päätöksen. Vaasan hallinto-oikeuden päätöksestä on haettu valituslupaa korkeimmalta hallinto-oikeudelta. Korkein hallinto-oikeus on 27.2.2026 tehnyt välipäätöksen nro 546/2026 diaarinumero 3716/03.04.04.04.23/2025 täytäntöönpanon kieltäminen ympäristönsuojelulain ja maa-aineslain yhteiskäsittelyn piiriin kuuluvassa lupa-asiassa.

Lausumapyyntö

Korkein hallinto-oikeus pyytää 10.3.2026 päivättyllä kirjeellään diaarinumero 3716/03.04.04.04.23/2025 Orimattilan kaupungin lupajaostoa lausumaan 18.12.2025 päivätyn valituslupahakemuksen ja valituksen johdosta. Valitus koskee Vaasan hallinto-oikeuden päätöstä 1405/2025 diaarinumero 1782/03.04.04.04.23/2024. Lausumaa pyydetään 2.4.2026 mennessä. Vastaus pyydetään toimittamaan sähköisesti.

Valitus

Valituksessa haetaan valituslupaa asian käsittelyssä tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi. Päätöstä tehtäessä ei ole maa-aineksen ottotoiminnasta aiheutuvia pölypäästöjen terveyshaittoja arvioitu luvan myöntäneen viranomaisen taholta riittävällä tarkkuudella päätöksen tekemiseksi.

Terveyshaittojen välttämiseksi vaaditaan, että ympäristöministeriön vuonna 2023 julkaiseman Maa-ainesten ottaminen -oppaan (Ympäristöministeriö julkaisu 2023:30) mukaista 100 metrin suojaetäisyysuositusta noudatetaan pölyn aiheuttamien terveyshaittojen välttämiseksi ainakin siihen asti, että ottamistoiminnasta aiheutuvat terveyshaitat tulee asiaankuuluvasti selvitettyä. Valittajat esittävät, että samalla kun 100 metrin suojaetäisyyttä noudatetaan niin samalla ottotoiminnan harjoittaja kehittää omia toimintojaan ja vakiinnuttaa käytäntöjään niin, ettei pölyhaittaa aiheudu. Samalla luvan myöntäjä varmistaa lupaehtojen noudattamisen. Valitus on perusteltu. Valituksen mukaan päätöstä ei ole perusteltu 100 metrin suojaetäisyyden rajan rikkomisesta. Valittajat ovat raportoineet pölyhaitasta ympäristövaliokunnalle ja jättäneet heidän käyttöön toistuvista pölyhaitoista palautetta ja kuvamateriaalia. Kuvamateriaalia on lähetetty myös Vaasan hallinto-

oikeudelle kattavasti päätöksenteon perusteeksi. Valittajien mielestä Orimattilan kaupungin ympäristölautakunnan Vaasan hallinto-oikeudelle 2.4.2025 antamassa lausunnossa on selvitettäviä ristiriitoja koskien mm. onko pölymittausraportti ollut Vaasan hallinto-oikeuden käytössä päätöstä tehtäessä, valittajia ei ole kuultu pölymittaussuunnitelmasta, onko pölymittauksen suorittanut yritys vaadittu sertifioitu asiantuntija, terveysviranomaisen ei ole arvioinut pölymittaustietoa, onko mittausajankohta ollut oikea, maaliskuusta toukokuulle 2025 toistuvista pölyhaitoista ei ole mitattu dokumentaatiota, mittauksen verrokkitieto puuttuu, tuulen käyttäytymistä ja vaikutusta ottoalueella tapahtuvaan pölyhaitaan ei ole arvioitu ja työkoneiden paikannusjärjestelmätietoa ei ole hyödynnetty pölymittauksessa.

Ympäristönsuojelusihteerin ehdotus

Orimattilan ympäristönsuojeluviranomainen päättää antaa seuraavanlaisen lausuman korkeimmalle hallinto-oikeudelle koskien Aila Särmälän ja Ilpo Partasen 18.12.2025 päivätyn valituslupahakemuksen ja valituksen (diaarinumero 3716/03.04.04.04.23/2025) johdosta:

Lupajaosto toteaa, että ympäristövaliokunta on 2.4.2025 antamassaan vastineessa Vaasan hallinto-oikeudelle edellyttänyt, että 'valittajien kiinteistöllä tulee viipymättä tehdä pölymittaus. Mittaus tulee teettää sertifioidulla pölyasiantuntijalla. Siinä tulee selvittää mistä pöly on peräisin, pölyhaitan vakavuus ja esittää mahdolliset lisätoimenpiteet haitan vähentämiseksi.' Lisäksi vastineessa on todettu, että 'valittajalta on saatu kuvamateriaalia ja toiminnanharjoittajalta 1.4.2025 päivätty pölyselvitys.' Pölyselvitys on toimitettu Vaasan hallinto-oikeudelle. Edelleen vastineessa todetaan, että 'pölyselvityksen toimittaminen ei poista toiminnanharjoittajan veloitetta hyväksyttävä tarkempi pölymittaussuunnitelma sertifioituine mittaajineen erikseen valvontaviranomaisella.'

Toiminnanharjoittaja on hyväksyttänyt Promethor Oy:n laatiman korjatun pölymittaussuunnitelman. Ennen hyväksymistä terveydensuojeluviranomaiselle on varattu mahdollisuus tutustua suunnitelmaan ja kommentoida sitä. Promethor Oy:llä on oheisen referenssiluettelon perusteella riittävä pätevyys pölymittaussuunnitelman laatimiseen ja sen toteuttamiseen.
Liite 1

Hengitettävien hiukkasten ja kokonaisleijuman mittaukset tehtiin viivyttelemättä heinä/elokuussa 2025. Toiminnanharjoittaja on 8.10.2025 toimittanut Hengitettävien hiukkasten ja kokonaisleijuman mittausraportin 7.10.2025 Promethor Vaasan hallinto-oikeudelle ja Orimattilan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Mittausraportin johtopäätöksissä todetaan, että asuinrakennuksen piha-alueella mitattu hengitettävien hiukkasten koko jakson keskiarvopitoisuus on noin neljäsosa raja-arvosta ja alittaa siten valtioneuvoston asetuksessa vuosikeskiarvopitoisuudelle annetun raja-arvon. Toimintapäivinä hengitettävien hiukkasten vuorokausipitoisuus asuinrakennuksen piha-alueella vaihteli välillä 5...41 µg/m³.

Asuinrakennuksen piha-alueella mitattu kokonaisleijuman koko jakson keskiarvopitoisuus on noin puolet ohjearvosta ja alittaa siten valtioneuvoston päätöksestä annetun ohjearvon. Suurimmat pitoisuudet mitattiin pe 4.7.2025, jolloin on tuullut lännestä eli toiminta-alueen suunnasta kohti mittauspistettä. Toiseksi suurimmat pitoisuudet mitattiin ti 1.7.2025, jolloin on tuullut luoteesta ja lännestä eli toiminta-alueen suunnasta kohti mittauspistettä.

Lupajaosto toteaa, että toiminnanharjoittaja on yllä mainitun perusteella toiminut lupamääräysten mukaisesti.

Esittelijä Johtava rakennustarkastaja Timo Tarkkala

Päätösehdotus

Ympäristönsuojelusihteerin valmistelun mukaisesti lupajaosto toteaa, että toiminnanharjoittaja on toiminut lupamääräysten mukaisesti.

Päätös Lupajaosto päätti yksimielisesti antaa ympäristönsuojelusihteerin valmistelun mukaisen lausuman korkeimmalle hallinto-oikeudelle ja toteaa, että toiminnanharjoittaja on toiminut lupamääräysten mukaisesti

Tämän pykälän osalta pöytäkirja tarkastettiin kokouksessa.

Toimivalta Hallintosääntö 6. luku 6§

Jakelu Korkein hallinto-oikeus